

วารสารสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

www.bora.dopa.go.th

เดอะ วัน

สาร:ทะเบียน-บัตรฯ

THE ONE Call Center 1548 ปีที่ 10 ฉบับที่ 10 ประจำเดือน ตุลาคม 2561

ทำไม ? ต้องเอา

พร้อมสำเนาไปด้วย

ผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐยกเลิกการใช้สำเนาเอกสารราชการ

DGA
Digital Government Development Agency

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
(องค์การมหาชน)

สำนักงาน ก.พ.ร.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

พกแค่บัตรประชาชนใบเดียว... **เอาอยู่**

สะดวก

รวดเร็ว

ประหยัด

มิติใหม่ในการติดต่อราชการ
สำเนาไม่ใช่ พกแค่บัตรประชาชนใบเดียว

มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน
(การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน)

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 2 ตุลาคม 2561

นายวินิต สีสุก

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน
บรรณาธิการอำนาจการ

คำนำ

การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการภาครัฐถือเป็นประเด็นสำคัญของการพัฒนาระบบราชการเพื่อประชาชนซึ่งมีสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561 เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ซึ่งหนึ่งในเรื่องสำคัญที่จะทำให้มาตรการดังกล่าวสำเร็จผลเป็นรูปธรรมก็คือการผลักดันให้มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเอกสารราชการที่หน่วยงานต่างๆ ออกให้แก่ประชาชนเข้าด้วยกันผ่านระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลประชาชนกลาง (Linkage Center) ที่กรมการปกครองได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเพื่อนำไปสู่การยกเลิกใช้สำเนาเอกสาร (สามารถเรียกดูข้อมูลเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แทน) และรองรับการใช้บัตรประจำตัวประชาชนใบเดียวในการติดต่อราชการ (เป็นกุญแจแสดงยืนยันตัวตน) รวมทั้งเรื่องการปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่กำหนดให้มีการเรียกเอกสารหลักฐานต่างๆ

จากผู้ขอรับบริการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในคู่มือประชาชนที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ซึ่งเอกสารบางอย่างกำหนดไว้ตั้งแต่ก่อนยุคการให้บริการด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ และปัจจุบันเมื่อมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐแล้วก็ไม่จำเป็นต้องเรียกขอจากประชาชนอีกต่อไป

กรมการปกครอง โดยสำนักบริหารการทะเบียน ได้มีการจัดทำระเบียบรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการไม่เรียกสำเนาเอกสารจากประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการ ครอบคลุมงานทะเบียนราษฎร งานบัตรประจำตัวประชาชน งานทะเบียนครอบครัว และงานทะเบียนชื่อบุคคล ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม ปัจจัยแห่งความสำเร็จของมาตรการดังกล่าวก็คือการนำไปสู่การปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนทั่วประเทศ จึงขอเป็นกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานทุกท่านในห้วงของการเปลี่ยนผ่านในครั้งนี้

นายวินิต สีสุก ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน กล่าวต้อนรับและปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ราย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 ณ ห้องประชุมบัวแก้ว ชั้น 2 อาคารกรมการปกครอง (คลอง 9) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ร.ต.ท.อาทิตย์ บุญญะโสภิต, นวัตกรรม รุ่งสาคร, ศักดิ์ชัย แดงอ้อ, วิเชียร ชิดชนกนารถ บรรณาธิการอำนาจการ วินิต สีสุก

ที่ปรึกษา สัญชัย เชนนิมิตวัช, สุชาติ ธานีรัตน์, บรรจบ จันทร์รัตน์, วีระชาติ ดาริชาติ, รัฐยา อาจหาญ เฝยพร, นวน โทบุตร บรรณาธิการประจำฉบับ ประเชิญ สมองดี กองบรรณาธิการ ณรงค์ฤทธิ์ มาทอง, สุชาติ บุญสิทธิ์, อนุรักษ์ พรหมมาสกุล ฝ่ายจัดทำ สมสง ขวานทอง, ศุภเชษฐ แสนยางนอก ฝ่ายทะเบียนและจัดส่ง สุรพล ศุยะสุนานนท์, ลิตานัน บุญโยดม, มีชัย จุลภักดิ์

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติแดน กรมการปกครอง

นายวิเชียร ชิตชนกนารถ รองอธิบดีกรมการปกครอง ฝายการทะเบียน และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นประธานการประชุมผู้แทนส่วนราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การลดสำเนา การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ประชาชน (ใช้บัตรประจำตัวประชาชนใบเดียวในการติดต่อราชการ) โดยอ้างอิงจากคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2561 ณ ห้องประชุมสำนักตรวจราชการและเรื่องราร้องทุกข์ ชั้น 5 อาคารดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ 4 เมษายน 2560 ข้อ 17 กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป เกี่ยวกับการไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชนผู้รับบริการ

จำนวนกระบวนงานบริการตามคู่มือบริการประชาชนของหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ที่	กรม/รัฐวิสาหกิจ	จำนวน
1.	สำนักงานปลัดกระทรวง	6
2.	กรมการปกครอง	265
3.	กรมที่ดิน	80
4.	กรมการพัฒนาชุมชน	3
5.	กรมโยธาธิการและผังเมือง	24
6.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1
7.	กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น	30
8.	การประปานครหลวง	55
9.	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	16
10.	การไฟฟ้านครหลวง	15
11.	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	4
12.	องค์การตลาด	1
รวม		500

กระบวนงานบริการประชาชนของกรมการปกครอง

ที่	หน่วยงาน	จำนวน
1.	สำนักการสอบสวนและนิติการ	108
2.	สำนักกิจการความมั่นคงภายใน	11
3.	สำนักบริหารการทะเบียน	145
4.	สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น	1
รวม		265

เพื่อเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวซึ่งมีสถานะเป็นกฎหมาย จึงต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดเพื่อป้องกันมิให้เกิดการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐและช่วยให้การบริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นอันจะทำให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้น (Better Life) สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เสนอเรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561 เห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยกำหนดเป็น มาตรการระยะสั้นดำเนินการให้แล้วเสร็จและพร้อมให้บริการประชาชนได้ ภายในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 เป็นต้นไป มาตรการระยะกลาง (ภายในปี พ.ศ. 2562) และมาตรการระยะยาว (ภายในปี พ.ศ. 2563)

การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง : สำนักทะเบียนกลาง) ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แล้วเสร็จครบถ้วนโดยเร็ว เพื่อให้สามารถใช้เลขประจำตัวประชาชนของผู้มาขอรับบริการในการเข้าถึงเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ ที่ทางราชการออกให้เพื่อประกอบการอนุมัติ อนุญาต การออกใบอนุญาต รับผิดชอบ รับผิดชอบ รับแจ้ง การชำระภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่างๆ ได้ต่อไป

การอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) ในการให้บริการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 ลงวันที่ 4 เมษายน 2560 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ข้อ 17 บัญญัติว่า “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการ ให้หน่วยงานที่ออกเอกสารเช่นว่านั้น ส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียนหรือผู้แจ้ง”

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท 0309/ว 2876 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2560 แจ้งปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด สั่งกำชับผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา นายทะเบียนท้องที่ นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น นายทะเบียนผู้รับแจ้ง ผู้ช่วยนายทะเบียน และตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับผิดชอบงานบริการประชาชน ในภารกิจของกรมการปกครองในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 ลงวันที่ 4 เมษายน 2560 และแนวทางปฏิบัติที่กำหนดตามหนังสือดังกล่าวโดยเคร่งครัด มิให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ฝ่าฝืนคำสั่งหรือถ่วงเวลาในการบริการประชาชนให้ล่าช้าออกไปเป็นอันขาด

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561 เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 ลงวันที่ 4 เมษายน 2560 โดยกำหนดเป็นมาตรการระยะสั้น มาตรการระยะกลาง และมาตรการระยะยาว โดยสาระสำคัญของมาตรการระยะสั้นซึ่งให้เร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จและพร้อมให้บริการประชาชนได้ภายในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 กำหนดว่า ในการร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่างๆ ให้ถือเป็นหลักว่า ห้ามมิให้กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชนอีกต่อไป

กรมการปกครอง โดยสำนักบริหารการทะเบียน ได้จัดทำระเบียบรองรับการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการบริการประชาชนเกี่ยวกับการใช้บัตรประจำตัวประชาชนใบเดียวในการติดต่อราชการ และการเรียกหลักฐานเอกสารในการติดต่อขอรับบริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้

1. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2561 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป) มีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 4/1 ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535

“ข้อ 4/1 การเรียกหลักฐานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนในการรับแจ้ง จดบันทึก หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ไม่ว่าจะเป็เอกสารที่เป็นต้นฉบับ ใบสำคัญ หรือสำเนาเอกสาร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือนายทะเบียนตรวจสอบเอกสารนั้นจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางในระบบคอมพิวเตอร์ แทนการเรียกหลักฐานเอกสารจากผู้ยื่นคำร้อง เว้นแต่กรณีที่จะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ หรือจำหน่ายรายการ หรือบันทึกข้อความเพิ่มเติมในเอกสารที่เป็นต้นฉบับที่อยู่ในความครอบครองของตน ให้เรียกเอกสารนั้นเพื่อดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือจำหน่ายรายการ หรือบันทึกข้อความเพิ่มเติมได้

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าตรวจไม่พบข้อมูลหรือหลักฐานเอกสารนั้นจัดทำขึ้นโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเอกสารกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยทันทีแล้วทำหนังสือสอบถามไปที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้นเพื่อคัดข้อมูลหรือจัดทำสำเนาเอกสารส่งกลับมาให้นายทะเบียนภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว โดยไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้ยื่นคำร้อง เว้นแต่ผู้ยื่นคำร้องได้แสดงความประสงค์ที่จะนำหลักฐานเอกสารที่เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือนายทะเบียนขอตรวจหรือคัดสำเนาจากส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐมามอบให้แทนการทำหนังสือแจ้งขอความร่วมมือไปยังส่วนราชการนั้นๆ ก็ให้ดำเนินการได้ตามความประสงค์โดยให้เจ้าหน้าที่บันทึกไว้ในคำร้องแล้วให้ผู้ยื่นคำร้องลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อได้รับหนังสือแจ้งผลการดำเนินการแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องแจ้งผู้ยื่นคำร้องให้มาดำเนินการโดยเร็ว”

2. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 เป็นต้นไป) มีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 5 การเรียกตรวจเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตรวจจากข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังกล่าวจากผู้ขอมีบัตร เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถตรวจจากฐานข้อมูลได้และมีความจำเป็นต้องมีเอกสารดังกล่าวประกอบการพิจารณา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกเอกสารเพื่อให้จัดส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวให้โดยเร็ว แต่ถ้าผู้ขอมีบัตรมีความประสงค์จะนำเอกสารหลักฐานนั้นมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ก็ให้ดำเนินการได้ตามความสมัครใจ

3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป) มีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 8/1 และข้อ 8/2 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2541

“ข้อ 8/1 การเรียกหลักฐานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนในการรับจดทะเบียนครอบครัว หรืออนุญาตให้บันทึกข้อความในเอกสารเกี่ยวกับทะเบียนครอบครัว ไม่ว่าจะเป็เอกสารที่เป็นต้นฉบับ ใบสำคัญ หรือสำเนาเอกสาร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือนายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานเอกสารนั้นจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางในระบบคอมพิวเตอร์ แทนการเรียกหลักฐานเอกสารจากผู้ยื่นคำร้อง เว้นแต่กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ หรือจำหน่ายรายการ หรือบันทึกข้อความเพิ่มเติมในเอกสารที่เป็นต้นฉบับที่อยู่ในความครอบครองของตน ให้เรียกเอกสารนั้นเพื่อดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือจำหน่ายรายการ หรือบันทึกข้อความเพิ่มเติมได้

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าตรวจไม่พบข้อมูลหรือหลักฐานเอกสารนั้นจัดทำขึ้นโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเอกสารกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยทันทีแล้วทำหนังสือสอบถามไปที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้นเพื่อคัดข้อมูลหรือจัดทำสำเนาเอกสารส่งกลับมาให้นายทะเบียนภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว โดยไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้ยื่นคำร้อง เว้นแต่ผู้ยื่นคำร้องได้แสดงความประสงค์ที่จะนำหลักฐานเอกสารที่เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือนายทะเบียนขอตรวจหรือคัดสำเนาจากส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐมามอบให้แทนการทำหนังสือแจ้งขอความร่วมมือไปยังส่วนราชการนั้นๆ ก็ให้ดำเนินการได้ตามความประสงค์โดยให้เจ้าหน้าที่บันทึกไว้ในคำร้องแล้วให้ผู้ยื่นคำร้องลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อได้รับหนังสือแจ้งผลการดำเนินการแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องแจ้งผู้ยื่นคำร้องให้มาดำเนินการโดยเร็ว”

4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป) มีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 4/1 ข้อ 4/2 และข้อ 4/3 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. 2551

“ข้อ 4/2 การเรียกหลักฐานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนท้องที่ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ไม่ว่าจะเป็เอกสารที่เป็นต้นฉบับ ใบสำคัญ หรือสำเนาเอกสาร ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอหรือนายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบหลักฐานเอกสารนั้นจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางในระบบคอมพิวเตอร์ แทนการเรียกหลักฐานเอกสารจากผู้ยื่นคำขอ เว้นแต่กรณีที่ผู้ยื่นคำขอต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ หรือจำหน่ายรายการ หรือบันทึกข้อความเพิ่มเติมในเอกสารที่เป็นต้นฉบับที่อยู่ในความครอบครองของตน ให้เรียกเอกสารนั้นเพื่อดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือจำหน่ายรายการ หรือบันทึกข้อความเพิ่มเติมได้

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าตรวจไม่พบข้อมูลหรือหลักฐานเอกสารนั้นจัดทำขึ้นโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเอกสารกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบโดยทันทีแล้วทำหนังสือสอบถามไปที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกเอกสารนั้นเพื่อคัดข้อมูลหรือจัดทำสำเนาเอกสารส่งกลับมาให้นายทะเบียนท้องที่ภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว โดยไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้ยื่นคำขอ เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอได้แสดงความประสงค์ที่จะนำหลักฐานเอกสารที่เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอหรือนายทะเบียนท้องที่ขอตรวจหรือคัดสำเนาจากส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐมามอบให้แทนการทำหนังสือแจ้งขอความร่วมมือไปยังส่วนราชการนั้นๆ ก็ให้ดำเนินการได้ตามความประสงค์โดยให้เจ้าหน้าที่บันทึกไว้ในคำขอแล้วให้ผู้ยื่นคำขอลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อได้รับหนังสือแจ้งผลการดำเนินการแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอแจ้งผู้ยื่นคำขอให้มาดำเนินการโดยเร็ว”

นายวีระ ดุกษ์วานิชย์กุล
นายอำเภอเมืองตราด

สำนักทะเบียนอำเภอเมืองตราด อําหวัดตราด

อำเภอเมืองตราด เป็นอำเภอเมืองที่มีพื้นที่ติดชายแดนราชอาณาจักรกัมพูชา การปกครองท้องที่ประกอบด้วย 4 ตำบล 97 หมู่บ้าน การปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยเทศบาล 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง ลักษณะพื้นที่มีทั้งส่วนที่เป็นภูเขาติดประเทศเพื่อนบ้าน และพื้นที่ติดทะเลฝั่งอ่าวไทย มีประชากร 93,721 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำสวนผลไม้ที่มีความหลากหลายตามฤดูกาล การประมง และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

สำนักทะเบียนอำเภอเมืองตราด มีผู้ปฏิบัติงานรวม 8 คน ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ 2 คน และลูกจ้างเหมาบริการ 6 คน มีผู้มาใช้บริการเฉลี่ยประมาณวันละ 100 คน สำนักทะเบียนเปิดให้บริการวันเสาร์อาทิตย์เป็นครั้งแรก แต่ในช่วงวันหยุดเทศกาลสำคัญจะเปิดให้บริการทุกครั้ง ตามนโยบายข้อสั่งการของส่วนกลาง

นายวีระ ดุกษ์วานิชย์กุล นายอำเภอเมืองตราด ในฐานะนายทะเบียนอำเภอเมืองตราด กล่าวถึงการให้บริการงานทะเบียนและบัตรว่า “ถือหลักง่าย ๆ คือ บริการด้วยใจ สิทธิของประชาชนที่มีคุณสมบัติที่ควรจะได้ ต้องให้ประชาชนและต้องเร็ว บนพื้นฐานของการไม่เรียกร้องผลประโยชน์ และการไม่ทุจริต” และกล่าวว่า “สิ่งที่ทุกคนภูมิใจก็คือการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน กรณีตัวอย่าง คุณยาย อายุ 94 ปี ป่วยอยู่โรงพยาบาล ขอมีชื่อในทะเบียนบ้านและมีบัตรประจำตัวประชาชน ที่งานอำเภอก็ไปถึงโรงพยาบาล ไปถึงที่บ้าน ไปเสาะหาข้อมูล สอบสวนพยานบุคคลจนเชื่อได้ว่าคุณยายเป็นคนสัญชาติไทยเราก็ดำเนินการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและทำบัตรประจำตัวประชาชนให้จนเรียบร้อย คุณยายร้องไห้ดีใจมาก และยังมีอีกหลายกรณีที่เราไปดำเนินการให้จนประชาชนได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านและทำบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อขอรับสิทธิสวัสดิการต่างๆ จากรัฐ ข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากการลงพื้นที่หมู่บ้านตามโครงการไทยนิยมยั่งยืนแล้วก็เก็บปัญหาเหล่านี้มาดำเนินการ เป็นความภูมิใจของทีมงานอำเภอเมืองตราดทุกคน”

การดำเนินโครงการกำหนดสถานะให้กับบุคคลไร้สัญชาติ กล่าวว่า “อำเภอเมืองตราดให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องนี้ได้พยายามเร่งรัดการพิจารณา โดยอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง อาศัยกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก หากผู้ขอมีคุณสมบัติและมีเอกสารหลักฐานครบถ้วน ก็ทยอยพิจารณาเป็นรอบๆ เป็นกลุ่มๆ ไปด้วยความรอบคอบ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โครงการนี้สำเร็จได้ก็คือ ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งเครือข่ายภาคประชาชนและผู้นำท้องที่ กรณีต้องทำประชาคมหรือจำเป็นต้องรับรองอะไรต่างๆ หรือแม้กระทั่งการประชุมพิจารณา คัดกรองในระดับอำเภอ ก็อาศัยบุคคลเหล่านี้เพื่อจะช่วยเหลือ ช่วยคัดกรอง ก็ได้รับความร่วมมือจากทุกๆ ภาคส่วนเป็นอย่างดี”

และท่านนายอำเภอได้ฝากข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการ 2 เรื่อง คือ

1. การดูแลลูกจ้างเหมาบริการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสัญชาติให้มีความมั่นคงในอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงาน เนื่องจากหลายคนทำงานมานาน มีทักษะและความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานสัญชาติที่สั่งสมมาอย่างต่อเนื่องแต่ต้องออกไปเมื่อได้งานที่ดีกว่า
2. การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาเกี่ยวกับสัญชาติ เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีเอกสารและพยานหลักฐานหลายอย่างประกอบกันซึ่งต้องใช้ระยะเวลาและต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการ

สถิติผลการดำเนินงานตามโครงการกำหนดสถานะให้แก่บุคคลไร้สัญชาติของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองตราด

ที่	การให้บริการ	อนุมัติจำนวน
1.	การเพิ่มชื่อและแจ้งเกิดถิ่นกำหนดตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ โดยการพิจารณาอนุมัติของนายอำเภอ	14
2.	ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 (ยื่นคำร้อง 28 ราย)	22
3.	ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา 7 ทวิ วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	34
4.	กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น (ยื่นคำร้อง 1,592 ราย)	1,104
5.	กลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (รหัส 0) (ยื่นคำร้อง 592 ราย)	300

อำเภอเมืองตราด บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนร่วมบริจาคเงินจำนวน 2.5 ล้านบาท ก่อสร้างที่ทำการกองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดนอำเภอเมืองตราดที่ 3 โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ โดยทำพิธีเปิดอาคารเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2561

ข่าวสารการทะเบียนภูมิภาค

นายสิริรัฐ ชุมอุปการ ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นประธานพิธีปฐมนิเทศและมอบบัตรประจำตัวประชาชนแก่ผู้ได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา 7 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 จำนวน 190 คน โดยมีนายพิศิษฐ์ กิจบุญอนันต์ นายอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ให้การต้อนรับและกล่าวรายงาน เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2561 ณ หอประชุมอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค 7 สาขาจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักทะเบียนอำเภอเมืองกาญจนบุรี ร่วมออกหน่วยให้บริการตามโครงการ “สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเคลื่อนที่” โดยมีนายอนันต์ นาคนิยม ปลัดจังหวัดกาญจนบุรี ให้การต้อนรับและนำคณะ พลเอกวิฑูรย์ รัชตะนันท์ และนายบูรณ ฐาปนดุลย์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน เยี่ยมชมหน่วยบริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2561 ณ โรงเรียนวัดบ้านเก่า ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

โครงการส่งเสริมพัฒนาระบบงานทะเบียน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ “ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข”

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

สำนักบริหารการทะเบียน โดยส่วนการทะเบียนทั่วไป จัดฝึกอบรมตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบงานทะเบียน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ “ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ระหว่างวันที่ 24 - 26 ตุลาคม 2561 ณ โรงแรมบีพี สมิหลา บีช สงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ในการดังกล่าว ได้รับเกียรติจาก นายไพโรจน์ จริตงาม รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เป็นประธานพิธีเปิดการฝึกอบรม โดยมี นายวีระชาติ ดาริชาติ ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนทั่วไป และคณะให้การต้อนรับ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แก่ ชุดปฏิบัติการตำบลจากจังหวัดปัตตานี ยะลา สงขลา และจังหวัดสตูล จำนวน 14 ชุดปฏิบัติการ แต่ละชุดปฏิบัติการ ประกอบด้วย ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล ผู้นำศาสนา กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน บัณฑิตอาสา และอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน รวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 70 คน

การฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาดำเนินการฝึก ในการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับงานทะเบียนครอบครัวและทะเบียนชื่อบุคคลให้แก่ประชาชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรทางศาสนาอิสลามร่วมกับภาครัฐเป็นพลังในการเข้าถึงประชาชน สร้างความเข้าใจ ขจัดเงื่อนไข และสาเหตุของปัญหาที่ทำให้เกิดความแตกแยก พร้อมทั้งดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับความเชื่อ ตามหลักศาสนา วิถีชีวิต และวัฒนธรรมในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางปฏิบัติกรณีพระภิกษุ สามเณร ขอมิบัติประจำตัวประชาชน

ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอมิบัติของพระภิกษุ สามเณร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานเอกสารว่ามีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดไว้แล้ว ก็ให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้ต่อไป ดังนี้

1. กรณีมีชื่อและรายการในสำเนาทะเบียนบ้านวัด

1.1 พระภิกษุที่ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาหลักฐานหนังสือสุทธิประกอบกับหลักฐานที่ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ของพระภิกษุ โดยวงเล็บชื่อตัว ชื่อสกุล ต่อท้ายสมณศักดิ์ที่ได้รับพระราชทาน

1.2 พระภิกษุที่ไม่เคยได้รับพระราชทานสมณศักดิ์

(1) “พระมหา” พระภิกษุที่สอบได้เปรียญธรรม 3 ประโยค จนถึงเปรียญธรรม 9 ประโยค หลังจากที่ได้รับพระราชทานแต่งตั้งเป็นเปรียญธรรมประจำปีแล้ว ผู้สอบได้เปรียญธรรม 3 ประโยค สามารถใช้คำนำหน้านามชื่อว่า “พระมหา” ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาหลักฐานหนังสือสุทธิกับประกาศนียบัตรสอบเปรียญธรรมของพระภิกษุ โดยระบุคำว่า “พระมหา” แล้วตามด้วยชื่อตัว ชื่อสกุลของพระภิกษุ

(2) “พระ” หรือ “สามเณร” ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาหนังสือสุทธิ และใช้คำว่า “พระ” หรือ “สามเณร” แล้วตามด้วยชื่อตัว ชื่อสกุลของพระภิกษุหรือสามเณร แล้วแต่กรณี

2. กรณีมีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

2.1 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำพระภิกษุ สามเณร ให้แจ้งย้ายที่อยู่จากทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านเข้าทะเบียนบ้านของวัด แล้วขอแก้ไขคำนำหน้านาม หรือสมณศักดิ์

2.2 ในกรณีที่แนะนำตามข้อ 2.1 แล้ว แต่หากพระภิกษุ สามเณร ยังคงยืนยันที่จะใช้สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านเป็นหลักฐานในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

(1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ชี้แจงประกาศมหาเถรสมาคม เรื่อง ภิกษุสามเณรเซ็นนามแสดงสถานะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์และมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 21/2523 ลงวันที่ 19 กันยายน 2523 ปรับโทษสีกมาแล้วทุกราย

(2) หากยังยืนยันความประสงค์ดังกล่าวอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้ โดยใช้คำนำหน้านาม ชื่อตัว ชื่อสกุลตามที่ปรากฏในทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน สำหรับการถ่ายรูป ให้ห่มจีวรตามสภาพของพระภิกษุสามเณร แล้วให้หมายเหตุในคำขอมิบัติ (บ.ป.1) ว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงประกาศมหาเถรสมาคม เรื่อง ภิกษุสามเณรเซ็นนามแสดงสถานะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์และมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 21/2523 ลงวันที่ 19 กันยายน 2523 ให้พระภิกษุผู้ขอมิบัติทราบแล้ว” และให้หมายเหตุไว้ในบันทึกเหตุการณ์ขณะถ่ายรูปถ่ายว่า “พระภิกษุยื่นคำขอมิบัติ หมายเลข...” แล้วรวบรวมเอกสารรายงานจังหวัด และให้จังหวัดแจ้งกรมการศาสนา เพื่อเป็นการประสานการปฏิบัติ

3. หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

3.1 หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.3/ว 20022 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 และหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.3/ว 1500 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2546 เรื่อง การใช้คำนำหน้านามของพระภิกษุ สามเณร

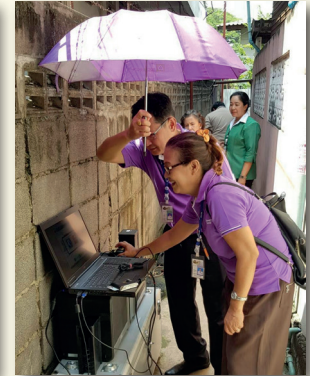
3.2 หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.2/ว 7552 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2550 และหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0408/ว 925 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2533 เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีพระภิกษุ สามเณรขอมิบัติประจำตัวประชาชน

สรุปผลการปฏิบัติงานการให้บริการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

1. สถิติการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์ (Smart Card)

ผลการปฏิบัติงานระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 มีการให้บริการทั้งหมดจำนวน 8,752,396 ราย แบ่งเป็นการให้บริการทำบัตรในประเทศจำนวน 8,733,413 ราย และการให้บริการทำบัตรในต่างประเทศ (สถานทูต/สถานกงสุล) จำนวน 18,983 ราย

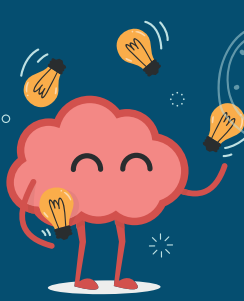
2. สถิติการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน กรณีผู้ป่วยติดเตียง คนชรา และผู้พิการจนไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ (เริ่มดำเนินการครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2559 เป็นต้นมา)

ที่	ช่วงระยะเวลา	จำนวนที่จัดทำบัตร (ราย)			รวม (ราย)
		ผู้ป่วยติดเตียง	คนชรา	ผู้พิการ	
1.	13 ธันวาคม 2559 - 30 กันยายน 2560	1,636	957	1,338	3,931
2.	1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561	3,434	1,422	2,296	7,152
รวม		5,070	2,379	3,634	11,083

3. สถิติจำนวนผู้แสดงความประสงค์บริจาคอวัยวะและดวงตาเพื่อการปลูกถ่าย ณ สถานที่รับคำขอมิบัตรทุกแห่งทั่วประเทศ (เริ่มดำเนินการครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นมา)

ที่	ช่วงระยะเวลา	จำนวนผู้แสดงความประสงค์บริจาค (ราย)			รวม (ราย)
		อวัยวะ	ดวงตา	อวัยวะและดวงตา	
1.	1 มกราคม 2560 - 30 กันยายน 2560	4,416	221	1,889	6,526
2.	1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561	3,929	154	3,397	7,480
รวม		8,345	375	5,286	14,006

ลับสมอง...

กับคำถามงานทะเบียนและสัญชาติ

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

- ผู้รับพินัยกรรม ตาม ปพพ. มาตรา 1603 คือ
  - ทายาทที่มีสิทธิตามกฎหมาย
  - ทายาทที่มีสิทธิตามพินัยกรรม
  - ผู้จัดการมรดก
  - ผู้เขียนพินัยกรรม
  - พยาน
- การทำพินัยกรรมแบบเอกสารลับ ข้อใดไม่ถูกต้อง
  - ผู้ทำพินัยกรรมต้องฉีกพินัยกรรมนั้น แล้วลงลายมือชื่อคาบรอยฉีกนั้น
  - ผู้ทำพินัยกรรมต้องนำพินัยกรรมที่ฉีกนั้นไปแสดงต่อกรมการอำเภอ และพยานอีกอย่างน้อยสองคน และให้ถ้อยคำต่อบุคคลทั้งหมดเหล่านั้นว่าเป็นพินัยกรรมของตน
  - ถ้าพินัยกรรมนั้นผู้ทำพินัยกรรมมิได้เป็นผู้เขียนเองโดยตลอด ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องจ้างนามผู้เขียนให้ทราบ
  - เมื่อกรมการอำเภอจดถ้อยคำของผู้ทำพินัยกรรมและวัน เดือน ปี ที่นำพินัยกรรมมาแสดงไว้บนซองนั้นและประทับตราตำแหน่งแล้ว ให้กรมการอำเภอ ผู้ทำพินัยกรรมและพยานลงลายมือชื่อบนซองนั้น
  - การชูดลบ ตก เติม หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่ผู้ทำพินัยกรรมจะได้ลงลายมือชื่อกำกับไว้
- พินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง ข้อใดถูกต้อง
  - กรมการอำเภอจะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่
  - ผู้ทำพินัยกรรมจะเรียกให้กรมการอำเภอส่งมอบพินัยกรรมนั้นแก่ตนในเวลาใดๆ กรมการอำเภอจำต้องส่งมอบให้
  - ก่อนส่งมอบพินัยกรรม ให้กรมการอำเภอคัดสำเนาพินัยกรรมไว้แล้วลงลายมือชื่อประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ
  - สำเนาพินัยกรรมนั้นจะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่
  - ถูกทุกข้อ
- บุคคลใดเป็นพยานในการทำพินัยกรรมไม่ได้
  - ผู้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ
  - บุคคลวิกลจริต
  - บุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ
  - บุคคลที่หูหนวก เป็นใบ้ หรือจักษุบอดทั้งสองข้าง
  - ถูกทุกข้อ
- บุคคลใดเป็นผู้จัดการมรดก ไม่ได้
  - ผู้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ
  - บุคคลวิกลจริต
  - บุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ
  - บุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย
  - ถูกทุกข้อ
- การสละมรดก ข้อใดที่ไม่ถูกต้อง
  - ทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่
  - ทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ
  - ทำแต่เพียงบางส่วน หรือทำโดยมีเงื่อนไขไม่ได้
  - ทำโดยมีเงื่อนไขได้
  - เมื่อสละมรดกแล้ว จะถอนไม่ได้
- คนไทยอยู่ต่างประเทศ และทำพินัยกรรมในต่างประเทศตามแบบซึ่งกฎหมายของประเทศที่ทำพินัยกรรมบัญญัติไว้ จะมีผลตามกฎหมายไทย หรือไม่
  - ไม่มี เพราะกฎหมายต่างประเทศ ไม่สามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้
  - ไม่มี เพราะกฎหมายไทย ไม่มีบทบัญญัติให้ทำได้
  - ไม่มี เพราะไม่ได้ดำเนินการโดยพนักงานกงสุลไทย
  - มี เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีบทบัญญัติให้ทำได้
  - ถูกทุกข้อ

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒

โครงการคัดเลือกศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัดที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น พ.ศ. ๒๕๕๕

“เชิงลาดด้านไหนไต่” สันนิษฐานเทคโนโลยีงานทะเบียน
พากเพียรตามแบบผู้มีอดทนล้างพระ”

ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค ๑ สาขาจังหวัดเพชรบูรณ์

นายอนุกุล ทรัพย์ทวี หัวหน้าศูนย์ฯ กล่าวว่า มีผู้ปฏิบัติงานเป็นข้าราชการจำนวน 5 คน รับผิดชอบสำนักทะเบียนจำนวน 18 แห่ง และกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติงานว่า “ดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสำนักบริหารการทะเบียน ให้สามารถขับเคลื่อนตามแนวทาง พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของกรมการปกครองให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ได้แก่

1. Trainer : เป็นครู ก. เป็นพี่เลี้ยง เป็นที่ปรึกษาให้กับบุคลากรของสำนักทะเบียนทุกๆ ระดับ
2. Co - ordinator : เป็นผู้ประสานงานระหว่างสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนท้องถิ่น กับสำนักทะเบียนกลาง
3. Auditor : เป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลเพื่อป้องกันการทุจริตจากการทำบัตรประจำตัวประชาชน

4. Supplier : เป็นผู้บริหารจัดการวัสดุแบบพิมพ์งานทะเบียน วัสดุบัตรประจำตัวประชาชน (บัตรเปล่า) วัสดุเคลือบบัตร วัสดุผงหมึก และวัสดุสำนักงานเพื่อเบิกจ่ายจัดสรรให้สำนักทะเบียนไว้ใช้ในการให้บริการประชาชนอย่างเหมาะสม
- นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น การสนับสนุนการเลือกตั้ง, การลงทะเบียนและทำบัตรประจำตัวให้กับแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ เป็นต้น”

นางสาวปรานี ศรีเมือง
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายสมพงษ์ โสพรหม
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ว่าที่ร้อยตรีศุภชัย อรุณพิทักษ์วงศ์
เจ้าหน้าที่ปกครองชำนาญงาน

นายณภุชฌี พรหมชมชา
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สถานที่ติดต่อ : เลขที่ 159/23 หมู่ที่ 5 ตำบลสะเตียง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โทร. 0-5672-1594, 0-5671-2842

ถาม กรณีคนสัญชาติไทยในต่างประเทศได้ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนชื่อตัว และขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือตั้งชื่อสกุลใหม่ต่อสถานทูต สถานกงสุลไทยอยู่เสมอ และโดยที่กฎหมายมิได้ให้อำนาจสถานทูต สถานกงสุลไทยดำเนินการได้ กรณีนี้มีแนวทางปฏิบัติอย่างไรเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนไทยในต่างประเทศ

ตอบ กรณีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท 0313/ว 9805 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2508 เรื่อง คนไทยในต่างประเทศขอเปลี่ยนชื่อตัวหรือจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล โดยกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า ตามปกติควรให้สถานทูต สถานกงสุลแนะนำให้คนไทยในต่างประเทศที่ประสงค์จะเปลี่ยนชื่อตัว หรือจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล มาร้องขอต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ แต่การดำเนินการเช่นว่านี้ย่อมไม่สะดวกในทางปฏิบัติ ทั้งเป็นการสิ้นเปลือง และโดยที่ปรากฏว่าปัจจุบันนี้มีคนสัญชาติไทยไปศึกษาและประกอบธุรกิจอยู่ในต่างประเทศกันเป็นจำนวนมาก บางครั้งมีความจำเป็นต้องขอเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุลใหม่เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานในการประกอบธุรกิจหรือหนังสือสำคัญ เช่น ประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร ฉะนั้น จึงได้ผ่อนผันให้คนไทยในต่างประเทศขอเปลี่ยนชื่อตัวหรือขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลใหม่ ขณะอยู่ในต่างประเทศ โดยวิธีให้ผู้นั้นกรอกรายการและลงชื่อในคำขอตามแบบ ข.1 แล้วทำใบมอบอำนาจตามแบบที่กำหนดไว้ โดยให้สถานทูตหรือสถานกงสุลเป็นผู้รับรองลายมือชื่อของผู้มอบอำนาจนั้น แล้วให้ผู้ขอส่งคำขอและใบมอบอำนาจไปให้ผู้รับมอบอำนาจซึ่งอยู่ในประเทศไทย ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ครั้งสุดท้ายก่อนที่จะเดินทางไปต่างประเทศ เมื่อนายทะเบียนท้องที่ ได้รับคำขอกับใบมอบอำนาจแล้ว ก็ให้ดำเนินการตามระเบียบต่อไป เมื่อดำเนินการแล้วก็ให้มอบหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวหรือรับจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนชื่อสกุลให้แก่ผู้รับมอบอำนาจรับไป

ถาม ขอทราบแนวทางการทำลายเอกสารเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎรว่าเอกสารที่ทำลายได้มีอะไรบ้าง อย่างไร

ตอบ สำนักทะเบียนกลางได้มีหนังสือ ที่ มท 0310.1/79 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2538 ตอบข้อหานายทะเบียนจังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับแนวทางการทำลายเอกสารเกี่ยวกับงานทะเบียน โดยเอกสารการทะเบียนราษฎรที่จะต้องเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานของทางราชการตลอดไป มีดังนี้

1. สูติบัตร มรณบัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ทะเบียนบ้าน และทะเบียนคนไทย
2. หลักฐานการสอบสวนกรณี เพิ่มชื่อ แจ้งเกิดเกินกำหนด แก้ไขรายการสัญชาติ และแก้ไขวันเดือนปีเกิด

เอกสารการทะเบียนราษฎรที่นอกเหนือจากข้อ 1 และ ข้อ 2 ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 หมวด 3 ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 3 เรื่องการเก็บรักษาและการทำลายหนังสือโดยอนุโลม

เฉลยคำตอบคอลัมน์ลับสมองกับคำถามงานทะเบียนและสัญชาติ (หน้าที่ 12) /ข้อ 1 ข. /ข้อ 2 ค. /ข้อ 3 จ. /ข้อ 4 จ. /ข้อ 5 จ. /ข้อ 6 ง. /ข้อ 7 ง.

ถาม กรณีมีประชาชนมาขอให้สำนักทะเบียนออกหนังสือรับรองการอยู่กินฉันท์สามีภรรยา กับคนต่างชาติ โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ เพื่อนำไปประกอบหลักฐานในการขอรับมรดกของสามีชาวต่างชาติ กรณีนี้สำนักทะเบียนสามารถออกหนังสือรับรองการอยู่กินฉันท์สามีภรรยาให้กับผู้ร้องได้หรือไม่

ตอบ กรณีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท 0305/10382 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2541 เรื่องหารือการออกหนังสือรับรองการอยู่กินฉันท์สามีภรรยา โดยนางสาวเอ (นามสมมุติ) สัญชาติไทย ขอให้อำเภอบางมูลนากออกหนังสือรับรองการอยู่กินฉันท์สามีภรรยา กับคนสัญชาติเยอรมันระหว่าง พ.ศ. 2528 - 2539 โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ เพื่อนำไปประกอบหลักฐานในการขอรับเงินประกันชีวิตและมรดกของสามี และอำเภอบางมูลนากเห็นว่าไม่สามารถออกหนังสือรับรองการอยู่กินฉันท์สามีภรรยาให้กับผู้ร้องได้เพราะไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ จังหวัดจึงหารือว่าความเห็นของอำเภอบางมูลนากถูกต้องหรือไม่ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 มาตรา 1457 บัญญัติว่าการสมรสตามประมวลกฎหมายนี้จะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น จากข้อหารือดังกล่าวนางสาวเอ (นามสมมุติ) (ผู้ร้องขอ) สัญชาติไทย กับสามีสัญชาติเยอรมัน ไม่ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ จึงถือว่าไม่มีการสมรสกันถูกต้องตามกฎหมาย แต่ผู้ร้องประสงค์จะขอให้ออกหนังสือรับรองการอยู่กินฉันท์สามีภรรยา เพื่อนำไปประกอบหลักฐานในการขอรับเงินประกันชีวิตและมรดกของสามีสัญชาติเยอรมันโดยพฤตินัย ซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการใดวางแนวทางการปฏิบัติเพื่อการนี้ไว้ และการอยู่กินฉันท์สามีภรรยาไม่ใช่หลักนิตินัย จึงไม่สามารถตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ของทางราชการได้ ฉะนั้นความเห็นของอำเภอบางมูลนากที่ไม่ออกหนังสือรับรองให้กับผู้ร้องจึงถูกต้องแล้ว

สรุปผลการปฏิบัติงานของศูนย์ตอบปัญหาทางทะเบียนและบัตร (Call Center 1548)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561)

ที่	ข้อมูลการให้บริการ	ช่องทางการให้บริการ (จำนวน : ครั้ง)				รวม (ครั้ง)	คิดเป็นร้อยละ
		ทางโทรศัพท์	ทางอีเมลล์	ทางเว็บไซต์	ทางระบบ IVR		
1.	งานทะเบียนราษฎร	21,453	311	1,415	26,023	49,202	66.85
2.	งานทะเบียนทั่วไป	7,781	182	560	4,263	12,786	17.37
3.	งานบัตรประจำตัวประชาชน	1,479	23	111	5,980	7,593	10.32
4.	งานสัญชาติ	102	4	88	-	194	0.26
5.	โครงการรับสมัครจิตอาสา	152	-	-	-	152	0.21
6.	การเลือกตั้ง	223	-	3	-	226	0.31
7.	เรื่องอื่นๆ	3,042	59	344	-	3,445	4.68
รวม		34,232	579	2,521	36,266	73,598	
คิดเป็นร้อยละ		46.51	0.79	3.42	49.28		

ที่มา : กลุ่มงานให้คำปรึกษาและช่วยเหลือประชาชนด้านการทะเบียนและบัตร ส่วนส่งเสริมการทะเบียนและบัตร

โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”

ศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ
เปิดรับสมัครประชาชนจิตอาสา ณ ศูนย์อำนวยการภาคสนามในห้วงเดือนตุลาคม
2561 ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยสนับสนุนชุดระบบคอมพิวเตอร์และเจ้าหน้าที่
ลงทะเบียนรับสมัครจิตอาสาและจัดพิมพ์บัตรประจำตัวจิตอาสา “เราทำความ ดี
ด้วยหัวใจ” มีผลการปฏิบัติ ดังนี้

1. วันที่ 15 - 18 ตุลาคม 2561 ณ หอประชุมวชิราลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 31,705 ราย
2. วันที่ 20 - 21 ตุลาคม 2561 ณ หอประชุมสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4,237 ราย

กรมการปกครองจัดบุคลากรในสังกัดร่วมปฏิบัติงานตามโครงการหน่วยพระราชทานจิตอาสาพัฒนาคลองรังสิตประยูรศักดิ์
และคลองเปรมประชากร ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีและกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 14 - 22 ตุลาคม 2561

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

วารสาร สารทะเบียน-บัตร “The One” เป็นวารสารรายเดือนของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
จัดพิมพ์เดือนละ 6,000 ฉบับ โดยแจกจ่ายให้ผู้บริหาร หน่วยงานภายในกรมการปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัด
และที่ทำการปกครองอำเภอทั่วประเทศ ติดต่อฝ่ายจัดท่า : 59 หมู่ 11 ถนนลำลูกกา คลอง 9 ตำบลมีนทองหลาง
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150 โทร. 0-2791-7652-4 Call Center : 1548 <http://bora.dopa.go.th>
E-mail : theone_9@windowslive.com